

Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě

Partyzánské náměstí 2633/7

Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava

Směrnice – Etický kodex zaměstnanců Zdravotního ústavu se sídlem v Ostravě

Evidenční číslo	S/005/2022	č.j. ESPIS	ZU/ 32560 /2022	
Nahrazuje	Etický kodex zaměstnanců Zdravotního ústavu se sídlem v Ostravě ze dne 29.9.2014			
Účinnost od	1.1.2023	Rozsah působnosti	celý ZÚ	
Seznam změn a revizí				
číslo změny	Č. části /čl./odst.	popis změny	datum	schválil
1				
2				
3				
Identifikace výtisku	Výtisk jediný - schválený originál (výtisk z elektronické podoby má charakter informativní)			
Příloha				

Garant	Přezkoumal	Schválil
Mgr. Michal Chemišinec	Mgr. David Nykel	Ing. Eduard Ježo

Ředitel Zdravotního ústavu se sídlem v Ostravě
vydává dne 22.11.2022

Směrnici **S/005/2022**
Účinnost od: 1.1.2023

Směrnice – Etický kodex zaměstnanců Zdravotního ústavu se sídlem v Ostravě

ČÁST I ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

Článek 1 Cíl a předmět úpravy

1. Cílem této směrnice (dále rovněž jako „*etický kodex*“ nebo „*kodex*“) je vymezit a podporovat žádoucí standardy jednání a chování zaměstnanců Zdravotního ústavu se sídlem v Ostravě (dále jen „*ZÚ Ostrava*“) ve vztahu k veřejnosti, svým spolupracovníkům či nadřízeným zaměstnancům. Za veřejnost se pro účely této směrnice považují např. pacienti, klienti, obchodní partneři, návštěvníci, servisní pracovníci, uchazeči o zaměstnání apod. Obecným cílem je rovněž zvyšování důvěry veřejnosti ve veřejnou správu.
2. Kodex stanovuje standardy chování a jednání zaměstnanců ZÚ Ostrava. Je základní etickou normou pro jejich vystupování. Navazuje na základní práva a povinnosti zaměstnanců uvedené v zákoníku práce a v dalších právních předpisech, organizačním a pracovním řádu ZÚ Ostrava a dalších vnitřních předpisech.
3. Etický kodex zohledňuje pravidla Resortního interního protikorupčního programu Ministerstva zdravotnictví ČR.

Článek 2 Rozsah působnosti a obecná východiska

1. Kodex je závazný pro všechny zaměstnance ZÚ Ostrava, a to jako vnitřní předpis zaměstnavatele.
2. Zaměstnanec je povinen dodržovat obecné právní zásady, zásady spravedlnosti, etiky a morálky. Zaměstnanec jedná v duchu nedotknutelných hodnot lidské důstojnosti a svobody, zachovává loajalitu k ZÚ Ostrava a ostatním zaměstnancům.
3. Od zaměstnanců se v rámci plnění úkolů vyplývajících z pracovněprávního vztahu vyžaduje respekt k zákonům, profesionalita a odbornost, nestrannost, plnění povinností v přiměřené rychlosti a hospodárnosti, vyhýbání se střetu zájmů, odolnost vůči korupci, mlčenlivost, politickou nestrannost, důvěryhodnost, přiměřené dodržování zásad reprezentace, jakož i respekt k etickým zásadám péče o lidské zdraví i lidské zdroje.

ČÁST II

ZÁSADY ETICKÉHO CHOVÁNÍ

Článek 1

Zásada zákonnosti a profesionality

1. Zaměstnanec plní svoje pracovní úkoly v souladu s ústavním pořádkem, obecně závaznými právními předpisy, a také s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána. Při plnění úkolů jedná zaměstnanec v rozsahu svěřené pravomoci a pracovní náplně a dodržuje vnitřní předpisy ZÚ Ostrava.
2. Řádně a včas plní pokyny nadřízených vedoucích zaměstnanců.
3. Svou práci vykonává na vysoké odborné úrovni a soustavně prohlubuje svou kvalifikaci. Sleduje vývoj ve svém oboru či profesi.
4. V pracovním styku zaměstnance ZÚ Ostrava s veřejností jedná korektně, ctí zásadu rovnosti před zákonem a dbá na posilování dobrého jména ZÚ Ostrava.
5. Zaměstnanec ZÚ jedná se spolupracovníky vždy korektně a v rámci obecných zásad slušnosti, respektuje jejich znalosti a zkušenosti, účinně je využívá i pro svůj odborný růst. Zachovává kooperativní a kolegiální přístup, dbá na pozitivní rozvoj vztahů a podporuje vzájemnou otevřenost a vstřícnost.

Článek 2

Zásada nestrannosti

1. V mezích zákona a svých pravomocí zaměstnanec při plnění svých úkolů volí řešení, které je v souladu s veřejným zájmem, je nestranné, objektivní a zároveň nejlépe odpovídá okolnostem řešeného případu.
2. Zaměstnanec ve své práci nesmí preferovat osobní či skupinové zájmy, ani se nechat ovlivnit pozitivními či negativními vztahy ke konkrétním osobám. Zdrží se při výkonu práce také všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v objektivitu výsledků jeho práce.
3. Ve shodných nebo podobných případech jedná tak, aby mezi jednotlivými postupy nevznikaly nedůvodné rozdíly.
4. Zaměstnanec pracuje tak, aby kohokoliv neuváděl v omyl o objektivitě a profesionalitě výsledků práce ZÚ Ostrava i své, a rovněž dbá o to, aby výsledky jeho práce nebyly ovlivněny emocemi, a důsledně odděluje výsledky své práce od osobního prospěchu.
5. Zaměstnanec je otevřen k přezkoumání a zhodnocení svých pracovních postupů.

Článek 3

Zásada rychlosti a hospodárnosti

1. Zaměstnanec plní své pracovní úkoly zodpovědně a bez zbytečných průtahů, ve lhůtách, které vyplývají z právních předpisů a vnitřních předpisů nebo ze zavedených pracovních postupů používaných v ZÚ Ostrava.
2. Zaměstnanec plní úkoly tak, aby ZÚ Ostrava ani nikomu dalšímu nevznikaly zbytečné náklady.
3. Zaměstnanec vynakládá, v souladu s právními předpisy, svoje úsilí, aby zabezpečil maximálně efektivní a hospodárné využívání finančních prostředků ZÚ Ostrava, jakož i všech zařízení, služeb a prostředků, které mu byly k výkonu jeho práce poskytnuty nebo svěřeny.

Článek 4

Zásada předcházení střetu zájmů

1. Zaměstnanec svým jednáním předchází situacím, ve kterých by mohl být vystaven možném střetu svého soukromého zájmu a zastávané pracovní pozice a mohl tak získat neoprávněný prospěch, či výhodu pro sebe nebo někoho jiného.
2. Je-li zaměstnanec veřejným funkcionářem ve smyslu zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, je povinen dbát na dodržování ustanovení tohoto právního předpisu.
3. Zaměstnanec se nezúčastní žádné činnosti, která se neslučuje s řádným výkonem jeho pracovních povinností nebo tento výkon omezuje. Pokud má zaměstnanec v této otázce pochybnosti, projedná záležitost se svým bezprostředním nadřízeným.
4. Zaměstnanec nevyužívá pro svůj soukromý zájem výhody vyplývající z jeho postavení, ani informace získané při výkonu zaměstnání v ZÚ. Je jeho povinností vyhnout se střetu zájmů, a taky předcházet situacím, které mohou vyvolat podezření ze střetu zájmů.
5. Zaměstnanec nenabízí ani neposkytuje žádnou výhodu jakýmkoli způsobem spojenou s jeho postavením, pokud to zákon neumožňuje.

Článek 5

Zásada protikorupčního jednání

1. Zaměstnanec nesmí při plnění svých pracovních úkolů nebo v souvislosti s ním přijímat ani vyžadovat dary či jiná zvýhodnění pro sebe nebo někoho jiného, které by mohly ovlivnit řádné poskytování služeb ZÚ Ostrava, či objektivní hodnocení věcí a nestranné rozhodování.
2. Zaměstnanec jedná tak, aby se při plnění svěřených úkolů nedostal do postavení, ve kterém by byl zavázán oplatit služby či laskavost, která mu byla prokázána. Zároveň se vyvaruje vytváření vzájemně závislých vztahů a nepatřičného vlivu jiných osob, jež by mohly ohrozit jeho nestrannost.
3. Jakékoli korupční jednání nebo podezření na takové jednání, o kterém se zaměstnanec dozvěděl hodnověrným způsobem, je povinen oznámit způsobem upraveným Interním protikorupčním programem Zdravotního ústavu se sídlem v Ostravě. Dále je zaměstnanec povinen takto bezodkladně oznámit i nabídnutí či získání neoprávněné výhody.

Článek 6

Zásada mlčenlivosti

1. Zaměstnanec zachovává mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděl v souvislosti s plněním úkolů ZÚ Ostrava nebo při plnění svých pracovních úkolů, včetně těch, jež by mohly poškodit nebo ohrozit činnost či dobré jméno ZÚ Ostrava Tato povinnost se týká zejména osobních údajů, údajů o zdravotním stavu a utajovaných informací nebo jiných skutečnostech v rozsahu stanoveném právními předpisy, pokud není této povinnosti zproštěn.
2. Povinnost mlčenlivosti trvá i po skončení pracovněprávního vztahu.

Článek 7

Zásada politické nestrannosti

1. Zaměstnanec jedná při výkonu svých pracovních povinností politicky nestranným způsobem.

Článek 8

Zásady etického řízení lidských zdrojů

1. Vedoucí zaměstnanci předchází jakékoliv diskriminaci při odměňování a kariérním růstu, nečiní rozdíly v požadavcích na dodržování interních pravidel kladených na zaměstnance a vedoucí zaměstnance a poskytují úplné informace ostatním zaměstnancům.
2. Vedoucí zaměstnanci neupřednostňují některé zaměstnance při přijímání, hodnocení, odměňování, vzdělávání, ani v péči o ně v závislosti na osobních vztazích a dalších kritériích nesouvisejících s výkonem či schopnostmi osob. Vedoucí zaměstnanci uplatňují jednotný a nestranný přístup ke všem zaměstnancům.
3. Vedoucí zaměstnanci ZÚ Ostrava zapojují zaměstnance do spolurozhodování o činnosti pracoviště a vytvářejí prostor pro uplatnění tvůrčího potenciálu a schopností zaměstnanců.

Článek 9

Zásady reprezentace

1. Zaměstnanec vystupuje kultivovaně, vyjadřuje se spisovně a dbá na odpovídající verbální a neverbální komunikaci v mezích obecných zásad slušnosti.
2. Zaměstnanec jedná s ostatními zdvořile, vstřícně, s porozuměním, ochotou, a bez jakýchkoliv předsudků v souladu se zásadou rovných příležitostí, bez ohledu na národnost, pohlaví, etnický či rasový původ, náboženské vyznání, věk, sexuální orientaci či zdravotní postižení nebo jiné charakteristiky a nepřipouští diskriminaci či obtěžování.
3. K dotčeným osobám či vůči veřejnosti zaměstnanec přistupuje taktně, vlídně a ohleduplně, způsobem přiměřeným jejich sociálním a komunikačním potřebám a respektuje jejich individualitu a důstojnost. Vystupuje vůči nim tak, aby je neuváděl v omyl o jejich právech a povinnostech, informuje je jasně, přesně, úplně pravdivě a srozumitelně.
4. Zaměstnanec dbá na čistotu svého zevnějšku a na to, aby byl upraven a oblečen způsobem, který je adekvátní jeho práci a odpovídající činnosti a postavení v ZÚ Ostrava.
5. Ve vzájemných vztazích na pracovišti se zaměstnanci chovají korektně, kolegiálně a vstřícně. Vyjadřují se kultivovaně a v mezích obecných zásad slušnosti.
6. Zaměstnanec svým jednáním a vystupováním podporuje důvěryhodnost ZÚ Ostrava.

ČÁST III.

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O ETICKÉM JEDNÁNÍ ZDRAVOTNICKÉHO PRACOVNÍKA

Článek 1

Obecné požadavky

1. Zdravotnický pracovník je kromě zásad uvedených v části II. tohoto kodexu povinen dodržovat rovněž povinnosti stanovené touto částí III.

2. Dodržováním tohoto kodexu nejsou dotčeny povinnosti zdravotnického pracovníka dodržovat Etické předpisy vydané příslušnými stavovskými organizacemi (např. Etický kodex České lékařské komory pro lékaře nebo Etický kodex nelékařských zdravotnických profesí vydaným Ministerstvem zdravotnické ČR), pokud se na něj vztahují.

Článek 2

Etické jednání zdravotnického pracovníka

1. Zdravotnický pracovník při své práci zachovává úctu k životu, respektuje lidská práva a důstojnost každého jednotlivce bez ohledu na věk, pohlaví, rasu, národnost, víru, politické přesvědčení a sociální postavení.
2. Zdravotnický pracovník dbá na dodržování Úmluvy o lidských právech a biomedicíně, na dodržování práv pacientů, tak jak jsou vyjádřena v Chartě práv pacientů a v Chartě práv hospitalizovaných dětí.
3. Zdravotnický pracovník je povinen přistupovat ke své práci s veškerou odbornou schopností, kterou má, s vědomím profesionální odpovědnosti za podporu zdraví, prevenci nemocí, za obnovu zdraví a zmírňování utrpení, za přispění ke klidnému umírání a důstojné smrti.
4. Zdravotnický pracovník usiluje o co nejvyšší kvalitu a úroveň poskytované zdravotní péče.
5. Zdravotnický pracovník poskytuje zdravotní péči jednotlivcům, rodinám, skupinám a spolupracuje s odborníky jiných oborů. Při poskytování zdravotní péče vždy nadřazuje zájmy těch, kterým poskytuje péči, nad zájmy své.
6. Zdravotnický pracovník je povinen chránit informace o těch, kterým poskytuje zdravotní služby, bez ohledu na způsob, jakým jsou tyto informace získávány, shromažďovány a uchovávány. Zdravotnickou dokumentaci vede pečlivě a pravdivě, chrání ji před zneužitím a znehodnocením.
7. Zdravotnický pracovník považuje informace o pacientech za důvěrné a je si vědom povinnosti zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděl v souvislosti s výkonem svého povolání. Je povinen zachovávat mlčenlivost v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb uloženou mu právními předpisy, vnitřními předpisy ZÚ Ostrava nebo pokyny nadřízených, není-li této povinnosti zproštěn.
8. Zdravotnický pracovník aktivně prohlubuje znalosti o právních předpisech platných pro jeho profesi a dodržuje je. Aktivně usiluje o vlastní odborný, osobní a intelektuální růst po celou dobu svého profesního života a své nové znalosti a dovednosti se snaží využít v praxi.
9. Zdravotnický pracovník nesmí podřizovat poskytování zdravotní péče komerčním zájmům subjektů, působících v oblasti zdravotnictví.
10. Zdravotnický pracovník při poskytování zdravotní péče respektuje životní hodnoty občanů, jejich životní zvyky, duchovní potřeby a náboženské přesvědčení a snaží se vytvářet podmínky zohledňující individuální potřeby jednotlivců.
11. Zdravotnický pracovník v rozsahu své odbornosti a pravomocí poskytuje pacientům informace, které jim pomáhají převzít spoluzodpovědnost za jejich zdravotní stav a případnou léčbu.
12. Zdravotnický pracovník při poskytování zdravotní péče dbá v maximální možné míře o zajištění intimity.
13. Zdravotnický pracovník nesmí zneužít ve vztahu k nemocnému jeho důvěru a závislost jakýmkoliv způsobem.

14. Zdravotnický pracovník se snaží při poskytování zdravotní péče docílit vztahu založeného na důvěře, který ctí práva pacienta, reaguje na aktuální rozpoložení pacienta, současně jsou respektována práva a povinnosti zdravotnického pracovníka jako poskytovatele zdravotní péče.
15. Zdravotnický pracovník jedná a vystupuje tak, aby jeho chování přispělo k udržení prestiže a zvyšování společenského uznání zdravotnických povolání.
16. Zdravotnický pracovník spolupracuje v rámci mezioborového týmu s ostatními odborníky tak, aby byly splněny všechny cíle plánu komplexní zdravotní péče o pacienta.
17. Zdravotnický pracovník respektuje znalosti a zkušenosti svých kolegů i spolupracovníků jiných odborností.
18. Zdravotničtí pracovníci se navzájem podporují ve svých odborných rolích a aktivně rozvíjejí úctu k sobě i druhým.
19. Zdravotnický pracovník vystupuje, podle aktuální situace, jako ochránce pacienta, zejména pokud je péče o něho ohrožena nevhodným chováním nebo jednáním jiného zdravotníka či osoby.

ČÁST IV. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

1. Pokud by některé z ustanovení tohoto kodexu s ohledem na změnu obecně závazných předpisů bylo v budoucnu v rozporu s kogentními ustanoveními právního řádu, ustanoveními příslušných stavovských předpisů, příp. předpisů zřizovatele, pozbývá toto ustanovení svou platnost. Ostatní ustanovení tohoto Kodexu pak zůstávají nedotčena.
2. Nedodržení povinností vyplývajících z tohoto kodexu může být považováno za porušování povinností vyplývajících z právních předpisů a vztahujících se k zaměstnancem vykonávané práci.
3. Účinností této směrnice se ruší a nahrazuje Etický kodex zaměstnanců Zdravotního ústavu se sídlem v Ostravě ze dne 29.9.2014.

V Ostravě dne 22.11.2022

Ing. Eduard Ježo
ředitel ZÚ Ostrava